

خبر

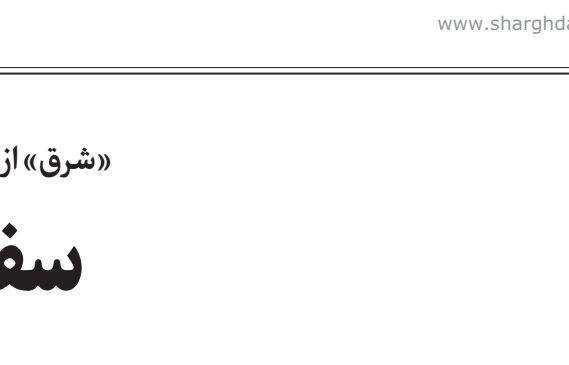
علی مطهری:

باید در میدان و دیپلماسی امتیازاتی از آمریکا بگیریم

علی مطهری در مطلبی نوشت: طرح عادی‌سازی روابط برخی کشورهای اسلامی با اسرائیل بعید است که به راحتی پیش برود، زیرا این کشورها پذیرش این طرح را مشروط به تشکیل دو دولت مستقل کرده‌اند، چیزی که نتانیاهو زیر بار آن نمی‌رود. علی مطهری، نماینده ادوار مجلس، در یادداشتی با عنوان «ما و ترامپ» در کانال تلگرامی خود نوشت: پیروزی ترامپ عده‌ای را نگران کرده است ولی باید بدانیم که نه ترامپ امروز ترامپ چهار سال پیش است و نه جهان امروز جهان چهار سال پیش. ترامپ قبلا فشار حدالثری را روی ایران پیاده کرده و به شکست خود اذعان نموده و خلاصه ایران را آژموده است. افکار عمومی امروز جهان به نفع فلسطین است و ترامپ به راحتی نمی‌تواند هر کاری را به نفع اسرائیل انجام دهد، چنان‌که بیت‌المقدس را پایتخت اسرائیل معرفی کرد و جولان سوریه را جزء خاک اسرائیل محسوب کرد و برخی کشورهای اسلامی را به سوی عادی‌سازی روابط با رژیم اشغالگر سوق داد. امروز حتی برخی کشورهای اروپایی مثل اسپانیا، نروژ و ایرلند کشور فلسطین را به رسمیت شناخته‌اند و پیگیر تشکیل دو کشور مستقل هستند. از طرفی صهیونیست‌ها پنجاه هزار شهید و صد هزار مجروح روی دست امت اسلامی گذاشته‌اند و با وجود چنین چیزی صلح و حسن همجواری با آنها بدون دستیابی به یک پیروزی که حداقل آن تسلیح کشور فلسطین است امکان‌پذیر نیست. طرح عادی‌سازی روابط برخی کشورهای اسلامی با اسرائیل نیز بعید است که به راحتی پیش برود، زیرا این کشورها پذیرش این طرح را مشروط به تشکیل دو دولت مستقل کرده‌اند، چیزی که نتانیاهو زیر بار آن نمی‌رود.

از طرف دیگر ترامپ مشکلاتی با اروپا و چین و داخل آمریکا خواهد داشت. ترامپ خواهان خروج آمریکا از ناتو و تهاگذاشتن اروپا در مقابل روسیه و نیز خروج از برخی توافق‌های جهانی مانند توافق پاریس درباره کاهش گازهای گلخانه‌ای است که اروپا مخالف این خروج‌هاست. درباره موضوع اوکراین هم ترامپ اعتقادی به ادامه کمک به اوکراین و آزادی سرزمینش ندارد و حتی شبه‌جزیره کریمه را از آن روسیه می‌داند. طبعاً اروپا با او دچار چالش خواهد شد. او کار اصلی خود را مبارزه اقتصادی با چین می‌داند و مسئله تایوان را چندان مهم نمی‌شمارد. در داخل آمریکا هم بسیاری از نخبگان فکری و سیاسی با برخی طرح‌های او از جمله درباره مهاجران مخالفند و از چند ماه دیگر چالش‌های آنها آغاز می‌شود.

اما ایران باید کار خود را انجام دهد. آرمان آزادی فلسطین به عنوان یک سرزمین اسلامی و مسجدالاقصی به عنوان قبله اول مسلمانان چیزی نیست که با تغییر رئیس‌جمهور در آمریکا تغییر پیدا کند، خصوصا با قضایی اخیر نتانیاهو. مهم این است که ترامپ برای حل مسئله فلسطین نیاز به کمک ایران دارد و ایران نیز خواهان رفع تحریم‌هاست و از قضا ترامپ هم ادعای رفع تحریم کرده است. اینجاست که ایران می‌تواند با تلاش در میدان و دیپلماسی به امتیازاتی دست یابد.

«شرق» از سفر مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهران گزارش می دهد

سفری با چشم‌انداز جدید

علی‌رغم صدور قطع‌نامه در آخرین نشست شورای حکام آژانس، ایران همکاری با آژانس را بهبود نداده است. یکی از دو گزارش محرمانه سه‌ماهه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که ارائه شده است، ادعا می‌کند ایران ۱۶۴.۷ کیلوگرم اورانیوم غنی شده ۶۰ درصد در اختیار دارد که این میزان نسبت به گزارش قبلی در ماه می، ۲۲.۶ کیلوگرم افزایش یافته است. براساس این گزارش ادعایی، ذخایر اورانیوم غنی شده ۲۰ درصد ایران نیز با ۶۲.۶ کیلوگرم افزایش به ۸۱۳.۹ کیلوگرم رسیده است. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همچنین می‌گوید برآوردها نشان می‌دهد ذخایر اورانیوم غنی‌شده ایران از آخرین گزارش سه‌ماهه ۴۴۹.۵ کیلوگرم کاهش یافته و تا ۱۷ آگوست به ۵۷۵.۸ کیلوگرم رسیده است.

براساس این گزارش، ایران هشت آبخار سانتریفیوژ پیشرفته از نوع IR۶ در سایت فردو اضافه کرده است که مجموع سانتریفیوژهای جدید را به ۱۰ خوشه می‌رساند. البته ادعا شده که سانتریفیوژهای جدید هنوز فعال نیستند و عملیات غنی‌سازی در آنها انجام نمی‌شود. طبق این گزارش، رافائل گروسی، مدیرکل آژانس انرژی اتمی، مدعی بود که طی سه‌ماهه گذشته هیچ پیشرفتی در حل‌وفصل مسائل ادعایی پادمانی و همچنین مجوز بازرسان آژانس که ایران براساس حقوق حاکمیتی مصح در ماده ۹ موافقت‌نامه جامع پادمان لغو کرده، حاصل نشده است. همان زمان گروسی براساس گزارش یادشده امیدوار بود که «تبادل اولیه او با رئیس‌جمهور پیشکیان در چارچوب یک سفر زودهنگام به ایران و برقراری یک گفت‌وگوی سازنده که به‌سرعت به نتایج ملموس منجر شود، پیگیری خواهد شد». مدیرکل آژانس انرژی اتمی مردادماه نیز طی نامه‌ای به مسعود پیشکیان و تبریک پیروزی او در انتخابات ریاست‌جمهوری، برای سفر به ایران و گفت‌وگو درباره همکاری‌های میان دو طرف اعلام آمادگی کرد. همان زمان گروسی مدعی شده بود که کاهش تعهدات برجامی، دید آژانس بر فعالیت‌های هسته‌ای ایران را کم کرده است.

به دنبال انتشار گزارش‌های فصلی شهریورما دیده‌بان هسته‌ای سازمان ملل، وال‌استریت ژورنال هم در آن زمان در مطلبی به تحلیل محتوای این ادعا درباره پرونده فعالیت‌های هسته‌ای ایران به موازات تحولات خاورمیانه ناظر بر جنگ غزه و روی کار آمدن دولت مسعود پیشکیان پرداخت. به نوشته این نشریه آمریکایی: «این اولین گزارش پس از روی کار آمدن رئیس‌جمهور جدید این کشور است. یکی از شعارهای انتخاباتی مسعود پیش‌شکیان، هدف تقویت اقتصاد از طریق مذاکره برای پایان تحریم‌های غرب علیه تهران بود. این گزارش زمانی منتشر می‌شود که خاورمیانه در جنگی تمام‌عیار قرار دارد».

وال‌استریت ژورنال ادامه داد: «طی نشست شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ماه ژوئن (خرداد ۱۴۰۳)، کشورهای غربی رسماً تهران را به گسترش برنامه هسته‌ای‌اش و عدم همکاری ادعایی آن با این آژانس متهم کردند. آنها تهدید کرده‌اند که این اقدامات درنهایت می‌تواند پرونده هسته‌ای این کشور را به شورای امنیت سازمان ملل متحد بکشاند. در پاسخ، ایران گفت صدها سانتریفیوژ جدید را نصب خواهد کرد که اورانیوم غنی‌شده فعلی را به خلوص بالاتر تبدیل می‌کند. گزارش فصلی (شهریور/آگوست) نشان داد که اینن کار، از جمله در تأسیسات زیرزمینی فردو، آغاز شده است. در این مجتمع، ایران هشت آبخار از سانتریفیوژها پیشرفته‌تر (بیش از هزار و ۳۰۰ دستگاه) را نصب کرده است».

به ادعای این نشریه: «بیش‌روی ایران برای تبدیل‌شدن به یک دولت آستانه هسته‌ای، بحث‌ها در واشنگتن در مورد نحوه برخورد با تهران را شدت بخشیده است. جمهوری‌خواهان می‌گویند بخش عمده گسترش برنامه هسته‌ای ایران در زمان ریاست‌جمهوری بایدن رخ داده، درحالی‌که برخی از دموکرات‌ها می‌گویند برنامه هسته‌ای تهران در صورت عدم خروج دونالد ترامپ از برجام، همچنان محدود می‌ماند. بایدن مانند سلف‌های خود تعهد کرده که از گریز هسته‌ای ایران جلوگیری کرده و مقامات دولتنش می‌گویند همچنان به دنبال دیپلماسی برای حل بن‌بست هسته‌ای این کشور هستند. برنامه هسته‌ای ایران همچنین چالشی برای رئیس‌جمهور جدید این کشور ایجاد می‌کند اما تصمیم نهایی در مورد برنامه هسته‌ای و سیاست امنیتی تهران با او نیست. ایالات متحده و کشورهای اروپایی هشدار داده‌اند احتمال تعامل عمیق‌تر با تهران در مورد برنامه هسته‌ای و مسائل دیگر به کاهش برنامه هسته‌ای تهران و همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بستگی دارد. تصمیم برای لغو تحریم‌ها تقریباً به طور قطع به توافق هسته‌ای جدیدی نیاز خواهد داشت.»

اکنون که نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری ایالات متحده آمریکا روشن شده و مجدداً دونالد ترامپ به کاخ سفید بازگشته است، باید دید آینده مناسبات تهران و آژانس چه سمت‌وسویی پیدا خواهد کرد. اگرچه رافائل گروسی عنوان داشته استقرار دولت جدید ترامپ در واشنگتن به معنای رویکردهای متفاوت است، اما در سوی دیگر امکان تغییر رویکردهای تهران هم محتمل است. چنان‌که کمال خرازی، رئیس شورای راهبردی روابط خارجی، طی مصاحبه با شبکه خبری «المیادین» لبنان، با بیان اینکه اگر ایران با خطر موجودیتی روبه‌رو شود، دکترین نظامی خود درخصوص تولید سلاح اتمی را تغییر خواهد داد، تصریح کرده بود: «اکنون ایران توان ساخت سلاح اتمی را دارد». حال باید دید سفر پیش‌روی رافائل گروسی به ایران و اولین دیدارش با مقامات دولت پیشکیان در تهران چه خروجی‌ای برای کاهش اختلافات و تنش بین دو طرف (تهران و آژانس) به دنبال دارد و معادلات منطقه‌ای و جهانی پس از روی کار آمدن دونالد ترامپ چه اقتضائاتی را برای پرونده هسته‌ای و مذاکرات احتمالی رقم خواهد زد.

به ملاقات با من بود و ما دقیقاً یکی از کارهایی که انجام دادیم، دیدار با عراقچی، وزیر امور خارجه ایران بود که من او را خیلی خوب می‌شناسم و تجربه زیادی در مسائل هسته‌ای و مذاکرات دارد». مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خبر داد: «ما در حال آماده‌کردن زمینه برای آن جلسه هستیم که باید به تعبیر خودشان، پیشرفتی واضح و یک نقطه عطف باشد. پس باید ببینم چه می‌شود. چیزهای زیادی وجود دارد که باید درباره آنها بحث کنیم و برای آن آماده می‌شویم». گروسی که با شبکه پی‌بی‌اس گفت‌وگو می‌کرد، در پاسخ به پرسشی درباره ادعای کشف ذرات اورانیوم در مکان‌های اعلام‌نشده در ایران و اینکه آیا تهران تمایلی به حل این موضوع دارد، با بیان اینکه «ما در این زمینه راستی‌آزمایی می‌کنیم»، ابراز امیدواری کرد که این موضوع حل‌وفصل شود.

گروسی درباره این پرسش که آیا محدودیت‌های اعمال‌شده برای ادامه فعالیت چند بارزس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در این کشور را لغو خواهد کرد؟ ادعان کرد: «آنها (ایران) این کار را نخواهند کرد. متأسفانه گفته‌اند که بازرسان ما را که از مراکز مختلف بازدید می‌کنند، از فهرست خارج کرده‌اند و به آن بازگردانده نمی‌شود. بنابراین، صادقانه بگویم من از این موضوع ناامید هستم. اما همان‌طور که قبلاً هم گفتم، آن کشتی حرکت کرده است. ما ادامه می‌دهیم. ما تلاش خواهیم کرد تا بهترین کار را انجام دهیم و مطمئن آن را انجام خواهیم داد». این دیپلمات برجسته هسته‌ای همچنین در پاسخ به موضوع افزایش غنی‌سازی اورانیوم در ایران تا سطح ۶۰ درصد ورود کرد و در جواب این نکته که آیا آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قادر به انجام مذاکره با تهران دراین‌باره خواهد بود؟ متذکر شد: «این دقیقاً همان کاری است که ما می‌خواهیم انجام دهیم. ما می‌خواهیم یک اساس مذاکره معتبر درباره مواد (هسته‌ای)، با توجه به ظرفیت‌های تولید از نظر سانتریفیوژها و سایر مواردی که آماده‌سازی آنها واقعاً ضروری است، دوباره ایجاد کنیم». رئیس دیده‌بان هسته‌ای سازمان ملل افزود «من درباره مذاکره نهایی یا گسترده صحبت نمی‌کنم. من درباره آماده‌کردن زمینه برای آن صحبت می‌کنم. اگر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی توانایی گفتن آنچه وجود دارد را ندارد، آنگاه پایه‌های اساسی برای یک مذاکره صحیح به‌سادگی از دست رفته است». گروسی یادآور شد: «من معتقدم همان‌یان ایرانی من این را درک می‌کنند. پس بیایید امیدوار باشیم که این تعامل، برقراری مجدد تماس و سفر اتی من به تهران، یک اتفاق مثبت باشد».

آخرین دور مذاکرات تهران و آژانس

لازم به یادآوری است که آخرین دور از مذاکرات مستقیم رافائل گروسی با مقامات کشورمان به اواخر شهریور سال جاری در وین بازمی‌گردد. در این زمینه و به گزارش مرکز دیپلماسی عمومی و اطلاع‌رسانی سازمان انرژی اتمی ایران، محمد اسلامی، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی، هم‌زمان با نخستین روز برگزاری شصت‌وهشتمین نشست سالانه کنفرانس عمومی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، با رافائل گروسی در وین دیدار و گفت‌وگو کرد. رئیس سازمان انرژی اتمی ایران در تشریح جزئیات دیدارش با مدیرکل آژانس اظهار کرد: «در گفت‌وگوها با رافائل گروسی مروری بر وضعیت فی‌مابین داشتیم و به وی اعلام شد که با جدیت توسعه صنعت هسته‌ای ایران را که در چارچوب ضوابط آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و البته مورد حمایت آژانس است، دنبال می‌کنیم».

اسلامی این را هم افزود که «در این نشست پیشنهاد شد آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌تواند از فرصت‌ها و ظرفیت‌هایی که جمهوری اسلامی ایران ایجاد کرده است، به‌عنوان یک قطب منطقه‌ای استفاده کند؛ این موضوع مورد استقبال و تشویق مدیرکل آژانس قرار گرفت».

به گفته معاون رئیس‌جمهور: «همچنین در این دیدار مقرر شد در زمینه موضوعات هسته‌ای که در چارچوب برجام مطرح می‌شود، از طریق تنظیم برنامه‌ها و تداوم رفت‌وآمدها و گفت‌وگوی سازنده به‌گونه‌ای که تأمین‌کننده منافع ایران و حل‌وفصل موضوعات باقی‌مانده باشد را ادامه دهیم». اسلامی، ضمن مثبت ارزیابی‌کردن این جلسه تصریح کرد: «روند گفت‌وگوها در جلسه با مدیر کل آژانس خوب بود و به اعتقاد بنده این دیدار یک گام رو به جلو محسوب می‌شود. مهم‌ترین پیام این جلسه آن بود که دنیا بدانند ارتباط ایران با آژانس به شکل پایدار ادامه دارد و تحت هیچ شرایطی با عملیات فشار روانی و سیاه‌نمایی این روند دچار آسیب نخواهد شد و ما روند را به‌گونه‌ای که تأمین‌کننده منافع ایران باشد، دنبال خواهیم کرد». به دنبال انجام این نشست بود که رافائل گروسی نیز با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق)، نوشت: «با محمد اسلامی، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران در مورد اهمیت حفظ تعامل، توافق داشتیم. مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همچنین خبر داده است که به‌زودی و برای دیدارهای مهم سیاسی و فنی به تهران سفر خواهد کرد. این دیدار در حاشیه شصت‌وهشتمین کنفرانس عمومی آژانس اتمی در وین برگزار شد».

اولین گزارش گروسی در دولت پیشکیان

هشتم شهریور سال جاری/ ۲۹ آگوست ۲۰۲۳ بود که رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، در اولین گزارش خود پس از روی کار آمدن دولت مسعود پیشکیان به اعضای شورای حکام اعلام کرد که ذخایر اورانیوم بسیار غنی‌شده در ایران طی ماه‌های اخیر افزایش یافته است و همچنین ادعا شده که

مقام معظم رهبری : آمریکا و رژیم صهیونیستی پاسخ دندان شکنی دریافت خواهند کرد.

م الف ۲۸۸۱

نشانه آگهی ۱۸۲۴۵۳۰